

Ophouden met besnijden. Nog een reactie op het KNMG-standpunt jongensbesnijdenis.

In het gezin M, ergens in de Randstad, wordt een tweeling geboren, een meisje en een jongen. De ouders zijn streng religieus en hebben een diepe wens om, zoals gebruikelijk in hun cultuur, beide kinderen te laten besnijden. Ze informeren zich en krijgen te horen dat ze in de gevangenis komen als ze het meisje laten besnijden, maar dat het voor het jongetje geen enkel probleem is. Meneer en mevrouw M begrijpen het niet helemaal.

Ik ook niet. Toch is het voortbestaan van dit merkwaardige verschil de consequentie van de reactie op het KNMG-standpunt jongensbesnijdenis, die gisteren op de websites van RVZ en CEG werd geplaatst. Ik ben het met die reactie niet eens.

De KNMG heeft een uitstekend standpunt gepubliceerd over jongensbesnijdenis (<http://knmg.artsennet.nl/>). Het werd tijd dat er over deze ingreep, die kennelijk jaarlijks bij 10.000-15.000 jongens in Nederland plaatsvindt, een helder standpunt komt. Ik ben het niet eens met de eerder op deze website geplaatste reactie, en zal dat hieronder toelichten.

Kern van het standpunt van de KNMG is dat jongensbesnijdenis zoveel mogelijk moet worden ontmoedigd: niet snijden in een gezond mannelijk of vrouwelijk geslachtsorgaan bij een kind dat niet voor zichzelf kan beslissen. De godsdienstvrijheid en wensen of gewoontes van ouders, cultureel bepaald of niet, zijn belangrijk maar rechtvaardigen het snijden in een gezond kind niet. Er is in deze kwestie geen plaats voor cultuur- of godsdienstrelativisme. De eerdere reactie op deze website verzet zich tegen de vergelijking tussen jongens- en meisjesbesnijdenis. Ik denk dat ze wel degelijk vergelijkbaar zijn, maar natuurlijk niet gelijk. Wat zijn de belangrijkste verschillen en zijn die relevant?

1. genitale verminking bij meisjes is in zijn extreme vormen veel erger verminkend dan jongensbesnijdenis. Maar niet altijd, en terecht beperkt de afwijzing van meisjesbesnijdenis zich niet tot de afschuwelijkste vormen, maar betreft het alle vormen, ook het prikken in de schaamlip. Dat betekent dat de mate van verminking ook bij het oordeel over jongensbesnijdenis geen rol moet spelen.
2. meisjesbesnijdenis is recent in Nederland geïmporteerd uit met name Afrika, en heeft geen wortels in al langer in ons land aanwezige religieuze of culturele gewoonten, maar jongensbesnijdenis wel: die wordt in sommige delen van de Nederlandse samenleving al eeuwen uitgevoerd. Het zou echter ethocentrisch en inconsistent zijn om op die grond wel meisjesbesnijdenis af te keuren maar niet jongensbesnijdenis.
3. genitale verminking bij meisjes is bij wet verboden, jongensbesnijdenis niet.

Er zijn ook belangrijke overeenkomsten:

1. Beide omvatten het snijden in een gezond geslachtsorgaan bij een kind dat daar zelf niet over kan beslissen; beide ingrepen kunnen heel goed worden uitgesteld tot de persoon er wel zelf over kan beslissen.
2. Beide bieden geen medisch voordeel
3. Beide brengen een kans op complicaties met zich mee, ook in de handen van competente medici.
4. Beide hebben belangrijke cultureel-religieuze wortels.

Is er niets op het KNMG-standpunt aan te merken? Jawel, twee dingen. De KNMG zegt dat er goede redenen zijn voor een *verbod* op jongensbesnijdenis, maar stelt dat niet voor uit angst dat de praktijk dan ondergronds zou gaan en tot meer leed zou leiden. Dat lijkt mij evengoed te gelden voor meisjesbesnijdenis, en die is wel verboden. Ten tweede: het standpunt gaat over minderjarige jongens, dus tot 18. Dat legt de grens te hoog. Het is voorstelbaar dat een jongen van 15 of 16 om niet-medische redenen besneden wil worden. Daar zou al wel sprake

kunnen zijn van een eigen beslissing, waarbij de jongen in kwestie natuurlijk gewezen moet worden op de gevaren.
Maar zoals gezegd, verder een uitstekend standpunt.

Dick Willems, RVZ-lid